

Мирослав Радојчић – САМО ЈЕ ЈЕДАН ЉУБИША

Чудна је ова професија и окрутан је често њен начин живота...

Од колеге стенографа који је годинама већ свакодневна невидљива веза са животом код куће и са животом где год да сте ван куће, телефоном долази и ова порука: „Миро, умро је Љубиша, главни уредник жели да напишеш о њему две-три шлајфне...“

Умрли је сигурно и једини Љубиша, бар кога ја знам, који ми не би замерио што сам у часу кад сам сазнао да је од нас отишао заувек, предавао још један рутински извештај о још једној монетарној кризи. Јер, овај Љубиша је био такав професионалац нашег животног позива, да би ми, у одласку на ову турнеју са које се више неће вратити, све ово опростио и пожуррио би, ако би редакција затражила да извештај и поправи и да нађе боље наслове, не би ли један безбојан текст добио бар нека крила. Он је заиста био такав заљубљеник у своју професију да би скоро могао поверовати да он и сад на последњој турнеји са које нема повратка, тражи негде телефонску везу да нам се јави последњи пут – са извештајем како изгледа пут у вечност. Зато, опет што је био такав, он је постао и појам професије, један од ретких међу нама који је увек спомињан по имену, а да никад није било забуне на кога се мисли – јер у свету новинарства само је један Љубиша био. За моју генерацију која се у свом дечачком добу дохватила његових „Хиљаду голова“, Љубиша је наравно био прво сан о фудбалу, наш први сусрет са сазвежђем чаробних имена – Замора, Смиктик и Синделар, Кађа и Планичка, Меаца и Пиола, Тирке и Моша. За мене лично он је био давнашње дечачко сањарење о романтици једне професије у коју ћу после и сам залутати и још радити у истој кући с тим јунаком давнашњих својих снова. Толико су снови били јаки да из оног страхопоштовања које осећате према асу свог позива, дуго нисам могао да му кажем ти, иако смо од првог дана постали блиски како само могу постати професионалци који имају многе исте заљубљености.

Његова друга и последња љубав био је фудбал. Једанпут му је неко у шали дао надимак „безазлени“, да онда, као што се често дешава, с тим надимцима смишљеним да буду иронија, у ствари, буде погођен његов лик и карактер. Кроз готово пола века он је у своју животну игру био заљубљен неком безазленошћу прве младалачке љубави. Он је све до краја веровао да од фудбала ваљда и нема ничег значајнијег у свету. Сем, разуме се – правог новинског извештаја, фудбалске утакмице. Не знам да ли има места на планети где се фудбал игра, а да он одатле није написао један извештај; и једанпут ће можда неко попут његове књиге о „Хиљаду голова“ написати књигу о „Хиљаду извештаја“ Љубомира Вукадиновића, као што је онај лист у Гвадалахари о њему писао репортажу на две стране као о једином извештачу у Мексику који је видео све званичне светске шампионате. Биће то радост за малене фудбалске занесењаке и још већа корист за стотину новинарских полетараца. Јер, он је био спортски новинар највећег калибра, један од оних изузетних који су обдарени неухватљивим талентом да читаоцима дочарају то што су видели тако убедљиво, да им се онда учини да су све то и сами гледали.

Један драг песник једанпут је написао: „Пријатељу, ако се не вратим, ти за мене проговори.“ Ево, Љубиша, ја ћу покушати да на крају у неколико реченица, не тако вешто, као што би биле твоје, сумирам један новинарски живот. Имао си срећу која је тако ретка да ти животна занимање буде оно што ти је била животна љубав и зато никад ниси уздахнуо да би, кад би се поново родио, изабрао нешто друго.

Имао си задовољство да си у позиву постигао оно што он највише може понудити – да будеш најчитанији међу нама, да те једни читају зато што су веровали да симпатишеш њихов тим, а други што су сумњали да си против њиховог тима. Зато си ваљда и остао до краја безазлено млад, јер спорт је увек младост, он је неко вечно продужено пролеће. И отишао си, ево, баш с пролећем, баш на отварању још једне нове сезоне твоје старе љубави. Ко уме да воли он је и сам вољен, ти си волео спортисте и они су волели тебе.

Можеш бити сигуран да ће данас, кад загрме стадиони и када почну да падају голови које нећеш више описивати, многи погледи залутати према твојој столици у новинарској ложи и тако ћеш некако бити присутан на сваком стадиону. Бићеш присутан кад се будемо у опуштенијим ноћима за твојим столом у нашем ресторану на 15-ом спрату присећали наших заједничких згода и незгода. Најприсутнији и неуништив стварно, бићеш на шестом спрату твоје драге „Политике“, где стоје увезани тимови из минулих година који су и једини споменици новинарске професије. Мало ће ко имати више права да каже то што би сада ти у одласку могао рећи: у овим томовима почива Љубомир Вукадиновић. Мало ће ко бити спомињан тако често све док буде спорта и његовог новинарства на овај најлепши начин, уз неки успео новинарски текст – написао је скоро, као да је написао Љубиша.

Политика, 4. март 1973. године

Miroslav Radojčić – **SAMO JE JEDAN LJUBIŠA**

Čudna je ova profesija i okrutan je često njen način života...

Od kolege stenografa koji je godinama već svakodnevna nevidljiva veza sa životom kod kuće i sa životom gde god da ste van kuće, telefonom dolazi i ova poruka: „Miro, umro je Ljubiša, glavni urednik želi da napišeš o njemu dve-tri šljafne...“

Umrli je sigurno i jedini Ljubiša, bar koga ja znam, koji mi ne bi zamerio što sam u času kad sam saznao da je od nas otišao zauvek, predavao još jedan rutinski izveštaj o još jednoj monetarnoj krizi. Jer, ovaj Ljubiša je bio takav profesionalac našeg životnog poziva, da bi mi, u odlasku na ovu turneju sa koje se više neće vratiti, sve ovo oprostio i požurio bi, ako bi redakcija zatražila da izveštaj i popravi i da nađe bolje naslove, ne bi li jedan bezbojan tekst dobio bar neka krila. On je zaista bio takav zaljubljenik u svoju profesiju da bi skoro mogao poverovati da on i sad na poslednjoj turneji sa koje nema povratka, traži negde telefonsku vezu da nam se javi poslednji put – sa izveštajem kako izgleda put u večnost. Zato, opet što je bio takav, on je postao i pojam profesije, jedan od retkih među nama koji je uvek spominjan po imenu, a da nikad nije bilo zabune na koga se misli – jer u svetu novinarstva samo je jedan Ljubiša bio. Za moju generaciju koja se u svom dečačkom dobu dohvatila njegovih „Hiljadu golova“, Ljubiša je naravno bio prvo san o fudbalu, naš prvi susret sa sazveždem čarobnih imena – Zamora, Smistik i Sindelar, Kađa i Planička, Meaca i Piola, Tirke i Moša. Za mene lično on je bio davnašnje dečačko sanjarenje o romantici jedne profesije u koju ću posle i sam zalutati i još raditi u istoj kući s tim junakom davnašnjih svojih snova. Toliko su snovi bili jaki da iz onog strahopoštovanja koje osećate prema asu svog poziva, dugo nisam mogao da mu kažem ti, iako smo od prvog dana postali bliski kako samo mogu postati profesionalci koji imaju mnoge iste zaljubljenosti.

Njegova druga i poslednja ljubav bio je fudbal. Jedanput mu je neko u šali dao nadimak „bezazleni“, da onda, kao što se često dešava, s tim nadimcima smišljenim da budu ironija, u stvari, bude pogođen njegov lik i karakter. Kroz gotovo pola veka on je u svoju životnu igru bio zaljubljen nekom bezazlenošću prve mladalačke ljubavi. On je sve do kraja verovao da od fudbala valjda i nema ničeg značajnijeg u svetu. Sem, razume se – pravog novinskog izveštaja, fudbalske utakmice. Ne znam da li ima mesta na planeti gde se fudbal igra, a da on odatle nije napisao jedan izveštaj; i jedanput će možda neko poput njegove knjige o „Hiljadu golova“ napisati knjigu o „Hiljadu izveštaja“ Ljubomira Vukadinovića, kao što je onaj list u Gvadalahari o njemu pisao reportažu na dve strane kao o jedinom izveštaču u Meksiku koji je video sve zvanične svetske šampionate. Biće to radost za malene fudbalske zanesenjake i još veća korist za stotinu novinarskih poletaraca. Jer, on je bio sportski novinar najvećeg kalibra, jedan od onih izuzetnih koji su obdareni neuhvatljivim talentom da čitaocima dočaraju to što su videli tako ubedljivo, da im se onda učini da su sve to i sami gledali.

Jedan drag pesnik jedanput je napisao: „Priatelju, ako se ne vratim, ti za mene progovori.“ Evo, Ljubiša, ja ću pokušati da na kraju u nekoliko rečenica, ne tako vešto, kao što bi bile tvoje, sumiram jedan novinarski život. Imao si sreću koja je tako retka da ti životno zanimanje bude ono što ti je bila životna ljubav i zato nikad nisi uzdahnuo da bi, kad bi se ponovo rodio, izabrao nešto drugo.

Imao si zadovoljstvo da si u pozivu postigao ono što on najviše može ponuditi – da budeš najčitaniji među nama, da te jedni čitaju zato što su verovali da simpatišiš njihov tim, a drugi što su sumnjali da si protiv njihovog tima. Zato si valjda i ostao do kraja bezazleno mlad, jer sport je uvek mladost, on je neko večno produženo proleće. I otišao si, evo, baš s prolećem, baš na otvaranju još jedne nove sezone tvoje stare ljubavi. Ko ume da voli on je i sam voljen, ti si voleo sportiste i oni su voleli tebe.

Možeš biti siguran da će danas, kad zagrme stadioni i kada počnu da padaju golovi koje nećeš više opisivati, mnogi pogledi zalutati prema tvojoj stolici u novinarskoj loži i tako ćeš nekako biti prisutan na svakom stadionu. Bićeš prisutan kad se budemo u opuštenijim noćima za tvojim stolom u našem restoranu na 15-om spratu prisećali naših zajedničkih zгода i nezgoda. Najprisutniji i neuništiv stvarno, bićeš na šestom spratu tvoje drage „Politike“, gde stoje uvezani timovi iz minulih godina koji su i jedini spomenici novinarske profesije. Malo će ko imati više prava da kaže to što bi sada ti u odlasku mogao reći: u ovim tomovima počiva Ljubomir Vukadinović. Malo će ko biti spominjan tako često sve dok bude sporta i njegovog novinarstva na ovaj najlepši način, uz neki uspeo novinarski tekst – napisao je skoro, kao da je napisao Ljubiša.

Politika, 4. mart 1973. godine